

ZORILE

Din obiceiurile care se practic` la moartea Ji dup`, a unui om, am ales, pentru acest referat, o specie de bocete, Zorile, care au o vechime foarte mare, practican\ii acestui obicei sus\in c` l-au mo]tenit din vremea lui Burebista. {ntruc[t acest gen de bocete pare straniu, fa\ de obiceiurile care se practic` la ora actual` [n multe zone ale \rii se cuvin c[teva preciz`ri. Iat` ce concluzioneaz` Victor Kernbach :

„Mitologia rom@neasc` [mparte universul nu [n „rai” Ji „iad” (care s[nt no\iuni cre]tine), ci [n cele dou` t`r[muri: t`r[mul *acesta*, adic` lumea real`, imediat`, palpabil`, supus` integral capacit`\ilor senzoriale omene]ti, Ji t`r[mul *cel`lalt*, lumea de dincolo, care nu este nici infernul, nici paradisul, ci o lume paralel`, magic`, suprasenzorial`, detectabil` [n revela\iile ei, [ns` [n mod curent impalpabil` pentru om, o lume [n care omul poate intra uneori prin accident, privilegiu sau act eroic, dar din care trebuie negre]it s` se [ntoarc` pe t`r[mul s`u, legea obligatorie func\ion[nd [n omul [nsu]i, sub forma chem`rii ob[r]iei lui.”

Religia cre]tin` nu a reu]it s` elimine din obiceiurile str`mo]e]ti foarte multe obiceiuri Ji tradi\ii, din contra la foarte multe dintre ele a fost obligat` s` le preia ca atare, cu u]oare cosmetiz`ri. Cercet`rile efectuate [n decursul timpului au demonstrat aceste realit`\i. S` [ncepem cu cercet`rile efectuate de Simion Florea Marian, referitoare la subiectul materialului de fa\`.

„Sub cuv[ntul *zori* se [n\elege o specie anumit` de bocete, care s[nt cunoscute Ji uzitate, dup` c[te]tiu eu p[n` acuma, numai [n Banat Ji care se c[nt` nemijlocit [naintea de rev`rsatul sau pe la rev`rsatul zorilor Ji mai ales [n prima diminea\` dup` repauzarea unui fecior, a unei fete sau a unei neveste tinere. Numirea lor le vine, a]adar, parte de la z[nele Zori care se invoc` spre de]teptarea celui repauzat, parte de la timpul c[nd se c[nt`. Iar c[ntarea sau bocirea lor se exprim` prin verbul *a c[nta*. De aici vine c` [n unele p`r\i ac\iunea acestei specii de bocete se nume]te *strig`tul* sau *strigarea zorilor*, iar [n altele *c[ntecul zorilor*.

[n]irele urm`toare reproducem Zorile proprii, adic` numai acele bocete [n care se invoc` z[nele cu acest nume.

[n comunele din jurul Maidanului Ji [ndeosebi [n Cacova Ji Varadia cum moare cineva [n familie Ji se l`e]te vestea despre cazul mor\ii, prin comun`, m[ne [n zori, patru,]ase ori opt femei dintre cos[ngeni, - ori Ji str`ini – venind la casa celui mort se a]eaz` jum`tate la un clo\ Ji cealat` [n cel`lalt col\ de-a lungul casei Ji [ncep alternativ a striga *Zorile* c[nt[nd.

Trupa prim` c[nt` cu un glas jalnic – p`trunz`tor strofa [ntreb`toare, iar cealalt` asemenea cu acela]i glas r`spunde :

-- Zorilor, surorilor,
M[ndrelor voi z[nelor !
Ian gr`bi\i voi de zili\i
}i pe Ion [l [nt[lni\i
}i-l [ntoarce\i [napoi
S` vin` el iar cu voi
L-ast` lume luminat`
De Dumnezeu bun l`sat`.

Toate pe el mi-l petrec,
--Zorilor, surorilor
M[ndrelor voi z[nelor!
Ian gr`bi\i voi de zili\i.
Apoi bine voi s` face\i
Pe el [napoi s`-ntoarce\i
L-ast` lume minunat`

La v[nt,ploaie]i la soare
 }i la ap` curg`toare.
 --Noi, acum vezi c` gr`bim
 Iac` deloc c` zilim
 Dar nu-ntoarcem [napoi
 Pe Ion a veni cu noi
 Ci c` vremea ne-a venit
 De pornit la r`s`rit
 Unde-un m`r m[ndru-nflorit
 De tot c` s-a ve]tejit.
 --Zorilor,surorilor,
 M[ndrelor voi z[nelor !
 Ce gr`bi`i voi de zili`i
 }i pe Ion [l desp`i`i
 De jocuri nejucate
 De lucruri nejucate
 De flori mirositoare ?
 D-albe]i rumenioare
 --Noi gr`bim, vezi de zilim
 Nu pe Ion s`-l desp`im
 De jocuri nejucate
 De lucruri nelucrate
 De flori mirositoare
 D-albe]i rumenioare
 Ci c` vremea ne-a venit
 Acum iar` de pornit
 C`ci, c[te flori [mpipesc,
 Toate pe una j`lesc.
 Toate lui se-nchin` cu dor.
 }i c[te din lume trec,

De bun Dumnezeu l`sat`.
 La v[nt ploaie]i la soare
 }i la ap` curg`toare;
 La fra`i,surori ]i la mam`
 Care pe ea cu dor o cheam`.
 --Bine,c` noi o vom gr`bi
 }i de loc c` vom zili
 Dar cine-n lume c` poate
 S`-mplineasc` doruri toate?
 Ce ursita a ursit
 }i-n lume s-a [mplinit
 R`m[ne nestr`mutat,
 Chiar]i pentru [mp`rat.
 A pl[nge putem]i noi
 Dimpreun`]i cu voi
 Pl[nge`i]i voi codrilor
 M[ndrelor p`durilor.
 Pl[nge`i ]i voi mun`ilor
 }i voi m[ndre v`ilor.
 Pl[nge`i]i voi apelor,
 Dimpreun` pietrelor.
 Pl[nge`i dobitoacelor,
 Dimpreun` lemnelor.
 Pl[nge`i tu lun`]i tu soare
 C[nd omul din lume moare
 Pl[nge`i]i voi patru v[nturi
 Din toate patru p`m[nturi.
 Pl[nge`i o lime ]i alin`
 Clipa cu suspinuri plin`
 C` o stea iar a c`zut
 }i din lume a trecut.

{n comuna Ecica, comitatul Torontal, fetele]i nevestele, care se adun` ca s` strige *Zorile*, le c[nt` mai [nt[i [n odaia, unde se afl` mortul,apoi ies afar` ]i se siue undeva la o [n`l`ime oarecare pe paie sau pe o claie de f[n ]i de acolo le c[nt` :

--Zorilor
 Surorilor,
 Unde-a`i z`bovit
 De n-a`i [nflorit
 }i azi diminea`
 Ca eri diminea`?
 --Noi am z`bovit
 La Iele-am privit
 La Iele cu lacr`mi
 C` s-a desp`rit
 T[n`ra M`riu`
 De c`tre m`icu`
 De c`tre t`icu`
 De c`tre fr`iori
 De c`tre surori?...

Textul acesta precum]i cel al celorlalte bocete, care se mai c[nt` la aceast` ocazie e [nso[it de o melodie frumoas` ]i duioas`, [nc[t stoarce lacrimi de la to`i cei ce o ascult`.

{n comunele Domanu Ji Colnic din Comitatul Cara]ului [n Banatul timi]an se adun` de naintea sau sub fere]tile casei, unde se afl` mortul, nou` femei c[nt]toare Ji post[ndu-se aicea [ncep a striga Zorile, ca s` ajute celui repauzat,doar` se de]teapt`.

C` zorile s-au v`rsat
}i el nu s-a de]teptat.

Sau s`-l conduc` la locuin]a etern`,unde nu este r`utate,unde nu e intrig` degr`d`toare,nu s[nt suspine,nu lacrimi de durere,ci via]` etern`.

Femeile adunate,form[nd o grup`,[ncep cu glas armonios,dar totodat` Ji foarte duios a striga Zorile astfel:

--Scoal`-mi-te,scoal` !
Sorioar` drag`
Scoal` Ji te roag`
L-ale m[ndre Zori
P[n-de nou` ori,
Ca s` nu gr`beasc`,
Ca s` nu porneasc`
Cu tine la rai
La rai
La vilai
Unde te a]teapt`
M`icu]a Ji tata
Fra]ii Ji surorele
V[rstnicele tale.
La f[nt[n` lin`
La scaun de-odihn`.
Scoal` scump` drag`
Scoal` Ji te roag`
}i la s[ntul soare
}i la v[nt de boare
S` nu prea gr`beasc`
Zori de s`-]i iveasc`
P[n-te vom griji
P[n-te vom g`ti.
Pr[nzi]or]i-om pune,
P[ne]i legume.
C-ai s` mergi departe
Pe c`i neumblate.
Pe c`i vei vedea
}i te-i sp`im[nta
Cete de t[lhari
}i de vame]i mari
La v`mi c[nd vei trece
Fric` vei petrece;
Dar tu vei lua
}i din s[n vei da
Te-i r`scump`ra
Cu nou` crei]ari
De vame]i t[lhari..
Seama bine ia
C` tu vei vedea
Pe tat]l cel sf[nt
Pe scaun odihnind

El ap`-]i va da
C` doar vei uita
Pe m`icu]a ta
}i te [ndireapt`
Pe m[na cea dreapt`
Pe unde te vei duce
Iar vei mai ajunge
La pom [nflorit
La altu-mpupit.
Tat]l va cerca
Floricele-a-]i da
C` doar vei uita
Fra]ii Ji surorile
Multe neamurele.
Scoal` scump` drag`!
Scoal` Ji te roag`
La m[ndrele Zori
P[n-de nou` ori
S` nu mai z`boveasc`
S` nu prea gr`beasc`
Raze a-]i ivi
P[n`-]i va veni
M[ndru [ngerel
Cu cel leg`nel
S` te pui [n el.
Atunci s` te gr`be]ti
S` c`l]tore]ti
La rai
Por]ile-s deschise,
La vilai
Cu f`clii aprinse
}i mesele-ntinse.
Tu te-i a]eza
Cu vin te-or uda,
Lumea vei uita.

{n fine, [n alte p`r|i ale Banatului „Zorile mortului” se strig` (c[nt`) nu numai dup` repauzarea omului, ci mai v[rtos dup` [nmorm[ntarea lui,m[ne diminea` [n v`rsatul zorilor.

Disdiminea` vin la casa mortului ]ase ori opt muieri c[nt`toare care se [mpart [n dou` p`r|i (grupe) apoi cu p`rul despletit se a]eaz` dinaintea casei mortului (ori [n curtea casei), de regul` ,de c`tre r`s`rit. O parte din muierile c[nt`toare se a]eaz` [ntr-un col\ de cas` (dar astfel [nc[t se aud ]i se v`d unele pe altele)]i astfel a]ezate strig` Zorile, c[nt[ndu-le. Grupa prim` de c[nt`toare [ncepea a c[nta strofa [ntreb`toare, dar p[n` ce c[nta grupa aceasta, cealalt` \ine secunda (isonul-tonot[nd), dup` aceea r`spunde grupa a doua strof` d`t`toare de r`spuns, \in[nd grupa prim` secunda.

Aceste „Zori ale mortului”, c[nd vin muierile c[nt`toare pe ne]tiute (face oarecare din cos[ngeni dispozi\ie) [n rev`rsatul zorilor]i [ncep a le c[nta, fac un astfel de efect surprinz`tor, [nc[t de]tept[ndu-se din somn, [ncep a pl[ng`e to\i membrii familiei]i to\i vecinii, care aud c[ntecul.

Aceste „Zori”, care se deosebesc de cele citate mai sus numai prin unele versuri]i prin melodia de jale, sau mai bine zis, care s[nt numai o compila\ie a celor de mai sus, sun` precum urmeaz` :

--Zorilor surorilor,

M[ndrelor, voi z[nelor!
Ian gr`bi\i voi de zili\i
]i pe Ana o-nt[lni\i
]i-o [ntoarce\i voi [napoi
S` vin` ea iar cu voi
L-ast` lume luminat`
De bun Dumnezeu l`sat`.
La, v[nt ploaie]i la soare
]i la ap` curg`toare.
--Noi acum vezi c` gr`bim
Iac` deloc s` zilim
Dar nu-ntoarcem [napoi
Pre An-a veni cu noi
Ci c` vremea ne-a venit
De pornit la r`s`rit
Unde-un m`r m[ndru-nflorit
De tot c` s-a ve]tejit.
--Zorilor, surorilor,
M[ndrelor, voi z[nelor!
Ce gr`bi\i voi de zili\i
]i pe An-a-o desp`i\i
De fra\i, surori]i de mam`
Care pe ea cu dor o cheam`.
De so\ vecini]i de tat`
Care pe ea pl[ng[nd o cat`?
--Noi gr`bim,vezi, de zilim
Nu pre-Ana s-o desp`im
De fra\i,surori]i de mam`
Care pe ea cu dor o cheam`
Nici de so\, vecini]i tat`
Care pe ea pl[ng[nd o cat`
Ci c` sus la rr`s`rit
Trei stele c` s-au ivit
Dar una a]i perit
F`r` vremea a-i fi venit.
--Zorilor, surorilor,
M[ndrelor voi z[nelor!
Ce gr`bi\i voi de zili\i
]i pe Ana-o desp`r`i\i

De flori mirositoare
Dalbe]i rumeneoare?
--Noi gr`bim,vezi, de zilim
Nu pe Ana s-o desp`r`im
De jocuri ne jucate
De lucruri nelucrate,
De flori mirositoare
Dalbe]i rumeneoare
Ci c` vremea ne-a venit
Acum iar` de pornit
C`ci c[te flori [mpupesc
Toate pe una mi-o jelesc
]i c[te [n lume-nflor
Toate ei se [nchin cu dor
]i c[te din lume trec
Toate pe ea mi-o petrec.
--Zorilor, surorilor
M[ndrelor, voi z[nelor!
Ce-a\i [nt[rziat
De n-a\i rev`rsat
D-ast` diminea`\`
Ca eri diminea`\`?
Ori c` prea mult a\i c`tat
La cel soare luminat
--Am [nt[rziat
De n-am rev`rsat
Nu c` prea mult am c`tat
La cel soare luminat
Ci c` noi tot am privit
P[n` ce s-a desp`r`it
Cu o mult` jale
]i cu suspinare
Sufletul de la oase
Din lumea frumoas`
--Zorilor,surorilor
M[ndrelor,voi z[nelor
Ce-a\i [nt[rziat
De n-a\i rev`rsat
D-ast` diminea`\`

De jocuri ne jucate
 De lucruri nelucrate
 De v-a\i z`bovit?
 --Am [nt[rziat
 De n-am rev`rsat
 Nu c-am adormit
 C[nd am z`bovit
 Ci c-am a]teptat
 P[n`]i-a luat
 Mortul iert`ciuni
 De la oamenii buni.
 De la p`rin\i]i fra\i
 Cu jale l`sa\i!
 --Zorilor,surorilor,
 M[ndrelor, voi z[nelor!
 Ian gr`bi\i voi de zili\i
 }i pe Ana o-nt[lm\i.
 Apoi bine s` f`ce\i
 Pe ea-napoi s-o-ntoarce\i
 L-ast` lume minunat`
 De Dumnezeu bun l`sat`
 La v[nt ploaie]i la soare
 }i la ap` curg`toare
 La fra\i,surori]i la mam`
 Care pe ea cu dor o cheam`
 --Bine c` noi vom gr`bi
 }i deloc c` vom veni
 Dar cine-n lume c` poate
 S`-mplineasc` doruri toate!
 Ce ursita a ursit
 }i-n lume s-a s-a [mplinit
 R`m[ne nestr`mutat,

Ca ieri diminea\`
 Ori c-a\i adormit
 Chiar]i pentru [mp`rat.
 A pl[nge putem]i noi
 Dimpreun` dar cu voi.
 Pl[nge\i]i voi codrilor,
 M[ndrelor p`durilor.
 Pl[nge\i]i voi apelor,
 Dimpreun` petrilor.
 Pl[nge\i dobitoacelor,
 Dimpreun` lemnelor.
 Pl[nge\i]i voi mun\ilor,
 }i voi m[ndre v`ilor.
 Pl[nge\i o lun`]i tu soare.
 C[nd omul din lume moare,
 Pl[nge\i]i voi patru v[nturi,
 Din toate patru p`m[nturi.
 Pl[nge\i o lume]i alin`
 Oar` cu suspinuri plin`
 C`ci o stea iar a c`zut
 }i din lume-a]i trecut.
 Colo sus [n r`s`rit
 Trei stele c` s-au ivit
 }i una c-a]i pierit
 F`r` ca vremea a-i fi venit
 Cucule, puiucule
 Glas dulce de prim`var`
 Tu te duci apoi vini iar`.
 F`r-ca, cu venirea ta,
 S` vin`]i Ana mea! ..

La peste un secol distan\`, un alt cercet`tor - (care probabil a vrut s` constate dac` la poporul nostru mai exist` continuitate [n g[ndire ]i tradi\ii !) ]i [l numim aici pe Bogdan Lupescu, ale c`rui articole pot fi trecute f`r` probleme [n monografia – constat` c` aceast` tradi\ie a bocetului ]i [n special *Zorile*, a supravie\uit [n timp ]i spa\iu. Este adev`rat nu la aceea\i dimensiune,dar flac`ra este [nc` vie.

„Printre gugulanii din satele muntoase ale Banatului, cultul mor\ilor se p`streaz` ca [n urm` cu mii de ani. {n gospod`riile lor bogate]i r`sf`ate, \`ranii de azi cred la fel ca str`mo\ii lor,dacii, c` sufletul omului este nemuritor.”

B.Lupescu face cercet`ri [n satele de la poalele Muntelui Mic. {ncepe [n satul Borlova, unde dasc`lul Nicolae Cocie [i descrie cu lux de am`nunte obiceiurile locului, practicile magice, inclusiv despre *c[ntecul zorilor* , pe care la auzit [n multe r[nduri, dar nu reu]e]te s` [l reproduc` [n [ntregime, din cauz` c` nu l-a mai auzit de mult (dar ]i pentru c` fiind b`rbat, nu avea acces la executarea ritualului).{n satul Borlova bocetul era c[ntat de c`tre trei femei, care erau „alese” prin v`duvia cinstit`]i sfin\enia lor, de c`tre [ntreaga ob]te s`teasc`, s` poat` veni trei dimine\i la r[nd „dup` ce moare un mort”, la fereastra lui. Din p`cate, muriser` de cur[nd]i dup` ele nu s-au mai n`scut altele, care s` le calce pe urme. Continu[ndu-]i peregrin`rile, B.Lupescu descoper` c` [n satul Vama Marga se mai c[nt`, dar foarte rar, numai la c[te un mort „de seam”.Probabil c` unii au ajuns s` considere tradi\iile populare, str`mo]e]ti, ca pe ni]te obiceiuri exotice, pe care doar potentat`ii zilei ]i le pot permite, pentru a ie]i ]i mai mult [n eviden\`.

Ajung[nd [ntr-un sat foarte izolat, Bolva]ni)a, o descoper` pe Solomia Turnea, o femeie aflat` la o v[rst` venerabil`, evident v`duv`, care [nc` mai c[nt` zorile]i care reclam` ]i ea, starea de facto a obiceiului: „...privirea ei [ntoars` spre mine e [mpov`rat` de-o triste\`e vecin` cu mania.” Cum s`-]i

spun eu duminic, domnule, nu mai poate s`-nve/e dup` noi, fiindc` s-or [ntors lejile lumii `steia. C`ci c[ntecu' `sta nu se poate c[nta fr` o \[r` de credin`. Dac` s-ar alege trei de-alea tinere s` c[nte zorile, lumea s-ar uita la ele chior[. O ]i z[ s una:- aaaa, ce s` c[nt`m? C'ap`i r[d alalalte de noi...- ni]te proaste la cap!....”

Femeile mai tinere s[nt chemate s` c[nte zorile atunci c[nd una sau mai multe dintre cele b`tr[ne vor s` se retrag`, pe motiv c` :”nu mai pot s` \in` c[ntecu' din piept ]i trebuie s`-l lase la al[i]”. Bocitoarele zorilor s[nt [nv`luite [ntr-o aur` de mister. „Ap`reau doar odat` cu moartea. Uneori lumea le]i uita, de b`tr[ne ]i singure ce erau, iar c[nd oamenii le vedeau iar`]i, c[nt[nd la fereastra vreunui mort, sim\eau nu spaim`, ci un fel de ocrotire pl`cut”. P`]ind [n spatele [nmorm[nt`rilor, nu se amestecau [n cortegiul funerar, nici la cimitir, printre celalte bocitoare, care „se c[ntau” zgomotos l[ng` morm[nt. „St`teau deoparte]i priveau t`cut, de undeva de pe un fundal [nalt, cu capetele plecate pe-o parte ]i ochii seca[i de lacrimi. Aveau [ntr-[nsele ceva nobil, de preotese p`g[ne, venite dintr-un alt timp.”

Cu toate c` nu era vremea ]i locul, Solomia [ncepe a-i c[nta zorile, lu[nd reporterul prin surprindere, de altfel a]a dup` cum era tradi\ia, s` apar` pe nea]teptate, [n zori, dup` ce au c[ntat coco]ii de trei ori.

D`-le dalbe zori	]i te-o [ndirepta
D`-le zori surori	La ciopor de miei
Zori de n-ar gr`bi	Ai azi nepo\ei
P[n`mi te-am g`ti	S` r`m[i cu ei
P[n`mi te-am sp`la	La ciopor de miele
Pe m[ni p[n`la coate	Alea-s nemurele
De sudori de moarte	S` r`m[i cu ele
Sama s` mi-\i iaiu	]i noi ne-om ruga
La m[nu\`a st[ng`	S`-nvii la Rusale
C` tai calea str[mb`	C` ni-i z[ua mare.
Cu pluguri-i arat`	Noi te-om a]tepta
Cu spini s`m`nat`	Cu mese [ntinse
Cu s[nje-i picat`	Cu f`clii aprinse
La m[nu\`a dreapt`	Cu pahare pline
C`-i calea dreapt`	Cum o fi mai bine.
Cu pluguri-i arat`	Unu-i cu zahar
Cu flori s`m`nat`	{ ntr-unu-i dor]i amar
Cu lacrimi picat`	{ ntr-unu-s viorele
Sama s` mi-\i iaiu	{ ntr-unu-i dor]i jele
Sf[ntu P`tru vine	.....
S`-\i dea cheili	]i noi ne-om ruga
{i d`scuni portali	S` fii iert`toriu
S`-\i vezi calili.	Cum e]ti duc`toriu
La mijloc de cale	Dintr-o lume-ntr-alta
Maica Precista	Dintr-o lume-ntr-alta....
Ea te-o a]tepta	

Acest gen de bocete se aseam`n` [n multe privin\`e cu Cartea mor\ilor ([n cele dou` variante cunoscute – cea egiptean` ]i cea tibetan`), [n care sufletul celui decedat este [ndrumat pe drumul c`tre ceruri, fiind [n]tiin\`at de pericole sau de c`i gre]ite. Aceste „c`l`uze ale sufletului” cum le denume]te dasc`lul Nicolae Cocie pe bocitoare, [l invit` pe cel decedat s` revin` m`car, la o anumit` dat`, de Rusalii, (c[nd se spune [n popor c` „se deschid cerurile” ]i cei pleca[i pe cel`lalt t`r[m [ ]i pot vizita, pentru scurt` vreme, rudele]i prietenii), pentru c` va fi a]teptat cu mas` [ntins`, cu toate bun`t`ile pe ea, dar ]i cu dor ]i p`reri de r`u pentru cel plecat.

Credin\`a [n existen\`a celor dou` t`r[muri este evident`, se vorbe]te despre ele cu lejeritatea cunosc`torului, se cunoa]te]i ziua [n care cele dou` t`r[muri se intersecteaz` ]i [n care sufletele mor\ilor pot traversa dintr-o parte [n alta. De asemenea este clar` credin\`a [n nemurirea sufletului.

Ovid Densușianu consideră că bocetul *Zorile* se mai găsește și în altă parte, nu numai în Banat, cu referire directă la bocetul *Cîntecul cel mare*, care se găsește prin părțile Sibiului, dar singura asemănare care se poate găsi este modalitatea de interpretare, în sensul că și acest bocet se găsește afară în uli, în zorii zilei de înmormântare și tot de către femei. Diferența, atât structura epică, cât și personajele (zânele Zorile nu se regăsesc, se discută direct cu moartea, care este personificată, cu cucuțul și în final cu un cocoș mai îndrăgănat).

ROTARIU GHEORGHE
ANUL – II – FR GRUPA X

BIBLIOGRAFIE

- SIMION FLOREA MARIAN – ÎNMORMÎNTAREA LA ROMÂNII – Editura „Grai și suflet” 1995
OVID DENSUȘIANU – VIAȚA PĂSTORILESCĂ – ÎN POEZIA NOASTRĂ POPULARĂ
Editura „Pentru literatură” 1966
VICTOR KERNBACH – UNIVERSUL MITIC AL ROMÂNILOR
Editura Științifică 1994
BOGDAN LUPESCU – CÎNTECUL ZORILOR- articol apărut în revista Formula As, mai 2004